

Цвіт яблуні

Володимир Ліпкан

27.11.2022

*за мотивами глибоко імпресіоністичного етюд
українського письменника Михайла Коцюбинського "Цвіт Яблуні"* [\[1\]](#)

Психологічний стан Батька

Я з жахом вдивляюсь у ту боротьбу
Приспавсь я потрохи, напевно піду...
Мені дуже лячно все це відчувати,
Я бачу доньку, здатну Душу віддати.

Морозить мене, мурашки полохтілі
Розлазяться тілом, мов дика юрба,
Щелепи трясуться, немов скаженілі,
І чую я гомін: похмура клятьба.

Гризе мене горе: дитину втрачаю,
А що з цим робити, я навіть не знаю!
Загублені радість, кохання, життя —
Мені самото, в очах вже сльоза.

Постать дружини

Я бачу сю стурбовану і зниклу жінку:
Неремстиво товчється влітку, взимку.
Слід заспаних очей лишив на самоті,
Лишаючи її саму на стиглій видноті.

Вона покірливо товчється по ночах,
Вся втома бачна в заспаних блідих очах.
Дзвенить відро залізною дужкою
Життя озвалось, відволікшись від покою.

А смерть сичить, чекаючи на долю,
Прийшла зненацька і зове з собою.
Життя, нехай і сковане вогнем

Боротись буде навіть із мечем!

Філософські роздуми батька

Зненацька щось і грюкнуло дверима,
Ногами хтось полопотів босими...
Спитав себе: Це що, кінець,
То справді був життя вінець?

Допоки чую звук її дихання,
Прикований і маючи плекання:
Я знаю, що жива моя дитина
І не настала ще лиха година.

Пропали блиски й різні тіні,
Усі заціпеніли, потемніли.
Нема вогню яскравих нот,
Зникає блиск усіх чеснот.

Я з жахом вдивляюсь на цю боротьбу:
Ніколи не втямлю той сенс, не прийму!
Тож світла життя нехай не згасає
Смертельне, пекельне — воно геть зникає!

Волочу згублено струдженими ногами
Поміж сірими, скудними меблями,
А тінь непогамовно, шепотно крокує
Напевно теж, шерепо, за життям чатує.

А в голові снують важкі думки:
Кого любив весь час я залюбки?
Чи радість я пізнав, любові сентименти
Якісь життєві кольорові компліменти?

Образ годинника

Як ніж гільйотини годинник пробив,
Ба більше скажу вам, ледь серце спинив.
Тож думку для себе почав формувати:
Годинники вимкніть, їх слід зупиняти.

Коли щохвилини чекаєш на лихо,
У хаті має бути дуже тихо.
Душа напружена немов струна:
Бо новина про смерть — завжди сумна.

З часами я відчуваю люту чуткість:
Я бачу невидиме, світу гнучкість.
Я серце інакше своє відчуваю
А як зазирнув, то не вияв жалю.

Портрет лікаря

Із марним сподіванням, хитким упованням
Дивився в очі лікарю з одним благанням:
Щоб врятував єдиную мою дитину
І не лишив на самоті в лиху годину.

І сповненим благанням поглядом надії
Дивився в очі лікаря: життя стихії
А Він промовисто і ввічливо мовчав,
Плекання на життя потрохи забирав.

Подоба матері, смуток, кольори тіні

Гарячі, темні од нічниць й тривоги,
Блискучі, справжні, щирі і вологі.
Вимолює життя у лікаря очами,
Хай і не спиться їй тривожними ночами.

Як невсипуща, невгамовна господиня,
Така дбайлива, ніжна, лагідна твердиня.
І непохитна, беручка і дружня,
Все виглядало в ній потужно.

Волосся чорне, туго зв'язане жмутом,
Таке м'яке і тепле, наче хатнє молоко.
Тепло грудей од запашного молодого тіла:
У жінці любій все духмяне і красиво.

Діалог із життям, факт прийняття смерті як даності, яку не може змінити герой

"Се підло, безглуздо, — вигукув я, —
Насильство, неволя — то є катівня!".
"Закон се природи", — із заду виразно.
"А я не приймаю той смерті відразу".

Щелепи від ненависті аж зводить:
Моя дитино в інший світ відходить.
Я лихословлю, світ на чим стоїть,
А хтось в цей час "закон природи" гомонить?

Від люті піт чоло вмиває
Життя живе, воно ніколи не вмирає.
Життя дається нам для радостей й кохання
Немає права смерть на спокушання.

Чи є в світі сила, що можна вблагати?
Чи можна життя більш тривало тримати?
Щоб очі дітей до батьків посміхались,
Щоб щастя і радість разом уживались!

Крик матері

Раптово чутно дикий, неозорий крик:
Крик матері, ні з чим він незрівнянний.
І сльози на очах, як міріади крихт,
І світ стемнілий і ніким неосіяний.

Зомлілі ноги, наче колобками,
Кудись несуть мене наверх.
Біжу, а подумки, думками,
То крик мене у ниць поверг.

Я мчусь наосліп, все перекидаю,
Про себе Бога я лишень благаю:
"Врятуй Доньку мою, Творець,
ЖИТТЯ їй дай, а не кінець!"

Сполохана зненацьким стогоном,
Зжурбилась вмить вона.
І донечка спокійним спомином,
В світ інший відійшла...

Після смерті дитини

Дружину лагідно я обнімаю,
Втишую, говорю якісь слова.
І розумію: щиросердно я кохаю,
Вона у мене лиш одна така.

Я бачу все виразно незвичайно,
Як у горячці я блідий, все неохайно,
І очі не змигнуть мої сухі,
Неначе хто в оправу вставив рогові.

В подвійному ліжку, на білих ряднах,
Лежить кришенятко моє посиніле.
А очі вже стомлені, сльози в очах,
Уже не течуть, бо вони скрижаніли.

Мій мозок жадібно волає про пощаду,
Він силиться надати хоч бодай пораду.
Крізь спечені вуста і слабкий свист грудей
Донька моя вліта, відходить від людей.

Як калатало поступово замовкає,
Так свист глухий з грудей зникає.
Годинник відлік непохитно зупиняє
У хаті вщерть моїй смеркає.

І знову тихо, я колись давно було.
Було життя яскраве — вже сплигло.
Пропали кольори, виразність і буття,
Донька моя влетіла, немає вороття.

Ранок, спогади

І не сміливо світло раннього світанку,
Що обійняло сіру хату, наостанку
Забуті на столі, незгашені свічки
Кидають мертві тони в лице моїй доньки.

Дивлюсь на неї, щоб нічого не забути:
Ні тих ребер, рухливо піднімаючих рядно,
Ні тих кучерів порозсипаних подушкою,
Ні теплий запах тіла холодіючого, все одно...

Не можу втямити я мить прощення:
Не можу усвідомити останній шлях.
Немов письменника то є натхнення,
Вбиваючи останній завершальний цвях.

Свідомість цього ранить серце,
Воно його журбой жалить.
А смерть шукає тут джерельце,
Її не пустимо й на мить!

Опис ранку біля яблуні

Сонце вже стало й повітря золотить,
Так тепло і радісно пісню заводить.
Птахи легковажно у небі літають,
Крилами кохання вони розмовляють.

Цвіт яблуні я машинально зірвав
І до лица квітку щастя собі прикладав:
Холодна, волога — це все од роси,
Чудова миттєвість, прозорість сльози.

Рожеві платочки від дотику тихо
Обсипались вщерть.. тож було мені лихо.
Вони поступово додолу впадали:
Хіба чи не так мою Квітку забрали?

Що не змогла зробити картина горя

Вчинили те природи зорі.
Полегкості сльоза скрапнула по землі
Уже не плачу я. То **яблуні квітки**.

Співставлення Образів коханої живої дитини і мертвої

Я не забуду щастя дотику до шовкових кучерів,
Ніколи не забуду закуточків всіх її душі.
Дивлюсь крізь її сині очі у глибинне небо,
Такі мрійливі, кращі, любі, назавжди мої.

Вона була втішною малою,
Ми з жінкою весь час раділи через це.
Коли дитячою і ворухливою юрбою
Вона вигадували крізь і геть усе.

Коли я мився — "папа воду зігріває"
Коли чесався щіткою — "то голову змитає",
Мої комірчики прозвала обручами,
Весь світ звала інакше іменами.

Роздягшись на ніч, ти приходила до мене:
У сороченці коротенькій тій рожевій.
Вся тепла, мила, любя, духмяна —
Такою безтурботною і рідною була.

Дивлюсь на тіло *неприродне*, воскове
І дивний настрій... Із питань лише одне:
Я почуваю, що воно — чуже мені,
А я кохаю **Те**, що в серці і душі.

Сумую я за чимось іншим,
Живим, веселим озорнішим.
За тим, що вкарбувалось в пам'яті Життя
Цвіт Яблуні — ти, Донечко моя!